

ፓንዩም - ቁጥር አምስት

የሕዝብ ሠራጮች፣ የሮም ከፍ መልካምና ውድቀት በትንቢት

Jeff Pippenger
2025-03-05

መጽሐፈ ዳንኤል ከምዕራፍ 2 ያለው የብረታማው ምስል ራእይ ጀምሮ እስከ ምዕራፍ 11 ያሉት ውስብስብ የነገሥታት ግጭቶች ድረስ በራእዮቹ ሁሉ ውስጥ የሚገጥም የ«መደገምና ማስፋት» መርህ እየተሰፋ የሚሄድ አስደናቂ ትንቢታዊ ትረካ ያቀርባል። በዚህ መዋቅር ውስጥ አሳማኝ ማስረጃ ይታያል፤ በ31 ዓ.ዓ. የተካሄደው የአክቲዮም ጦርነት፣ በ30 ዓ.ዓ. በግብጽ ውድቀት የተፈጸመው፣ የዳንኤል 11፣25, 26 ወሳኝ ፍጻሜ እንደሆነ ይቆማል፤ እንዲሁም የአረማዊት ሮም 360 ዓመታት የበላይነት ጅምርን ያመለክታል።

ዳንኤል 11 በ323 ዓ.ዓ. ታላቁ አሌክሳንደር ከሞተ በኋላ የተከተለውን የአውራጃዎች መነሳትና መውደቅ ይጀምራል። ነገር ግን በቁጥር 14 ላይ ለውጥ ይከሰታል። በ200 ዓ.ዓ. አካባቢ፣ አንቲዮክስ ሦስተኛ (ማግኑስ) ከሕፃኑ ንጉሥ ጳውሎስ አምስተኛ ጋር ለፓኒያ ጦርነት ሲዘጋጅ፣ ሮም እንደ “የሕዝብ ሠራጮች” እንጂ እንደ ተራ ተመልካች ሳይሆን ገባች። ሮም፣ በሄለናዊው ብጥብጥ መካከል የግብፅን የስንዴ አቅርቦት ለማረጋገጥ በመጨነቅ፣ በሁለተኛው የመቄዶንያ ጦርነት (200-197 ዓ.ዓ.) ውስጥ ተጽእኖዋን አሳየች፤ ይህም ለትንቢታዊ ሚናዋ መድረኩን አዘጋጀ።

የሮም በአይሁድ ላይ የበላይነት

ወደ 63 ዓ.ዓ. ሲገሰግስ፣ ቁጥር 16 ፖምፔይ ኢየሩሳሌምን በነይል በመውረር፣ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን በመግባት እና በ“ክቡር ምድር” ላይ የሮማን ግዛት በማስረገጥ ፍጻሜውን ያገኛል። ከዚህ ጀምሮ፣ ቁጥሮች 17 እስከ 22 ተከታታይ የሮማ ሰዎችን ይከተላሉ፤ የፖምፔይ በምሥራቅ የተካሄዱ ዘመቻዎች፣ የጁሊየስ ቄሳር ድል አድራጊ ወረራዎችና በ44 ዓ.ዓ. የተፈጸመበት ግድያ፣ የአውግስጦስ ቄሳር ግብር የሚያስከፍል ዘመነ መንግሥት (በሉቃስ 2፣1 የተጠቀሰው) በ14 ዓ.ም. የሚያበቃው፣ እና ቲቤርዮስ በ31 ዓ.ም. ዓመት የክርስቶስን ስቅለት ሲቆጣጠር፣ “የቃል ኪዳን አለቃ” በተሰበረበት ጊዜ። ከፖምፔይ በኢየሩሳሌም እስከ ቲቶስ በ70 ዓ.ም. በኢየሩሳሌም ድረስ ያለው የትንቢት መስመር፣ በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ያለውን የሮማ የበላይነት መስመር ያቀርባል።

በሮማዊ ጄኔራል ቤተ መቅደሱን በማርከስ ጀምሮ እስከ ሌላ ሮማዊ ጄኔራል ቤተ መቅደሱን ባጠፋበት መጨረሻ ድረስ ያለው መስመር የአልፋና የአሜጋ ፊርማን ያቀርባል። በማርከስ ጀምሮ በጥፋት የሚያበቃው ይህ ታሪካዊ መስመር፣ ስለ ራሱም “ይህን ቤተ መቅደስ አፍርሱት፣ በሦስት ቀንም አነሣዋለሁ” ያለውን የአንዱን መርከብና ጥፋት ደግሞ ይዟል። እውነት ከዕብራይስጥ ፊደላት አልፋቤት የመጀመሪያው፣ የአሥራ ሦስተኛው እና የመጨረሻው ፊደል የተሠራች ናት፤ ከፖምፔይ ጀምሮ በቲቶስ የሚያበቃውም መስመር፣ ክርስቶስ ለማረጋገጥ የመጣውን ቃል ኪዳን በሳምንቱ እጅግ መካከለኛ ጊዜ በተተከሉት በሦስቱ መስቀሎች መካከል ባለው መስቀል የተወከለውን መካከለኛ የቤተ መቅደስ ጥፋት ያካትታል። ከአሥራ ስድስት እስከ ሃያ ሁለት ያሉት ጥቅሶች የእውነትን ፊርማ የሚሸከም ትንቢታዊ መስመር ይወክላሉ። በእነዚህ ጥቅሶች በተወከለው ታሪክ ውስጥ ጥቂት አስፈላጊ ትንቢታዊ መስመሮች ቢኖሩም፣ የመስመሩ ዋና ጭብጥ በአይሁድ ላይ ያለው የሮም ግዛት ነው።

ማህበራትና ስምምነቶች

ቁጥር 23 ወደ 161-158 ዓ.ዓ.በ. በመመለስ፣ አይሁድ በይሁዳ መቃብያውያን መሪነት ከሮም ጋር ቃል ኪዳን በገቡበት ጊዜ (1 መቃብያን 8) “ይደግማል እና ያስፋፋል።” ይህም የሮምን ልዩ የግዛት መገንቢያ ስልት—በስምምነቶችና በህብረቶች አማካይነት የሚፈጸም ድል—ከቀደሙት መንግሥታት የተለየ ዘዴ መሆኑን ያጎላል። ቁጥር 24 ይህን ደረጃ በመደምደም፣ ሮም “ስልቶችን ከምሽጎቹ ይዘረጋል፣ እስከ አንድ ዘመንም” ብሎ እንደሚገልጽ ያመለክታል።

ከእርሱም ጋር ቃል ኪዳን ከተደረገ በኋላ በማታለል ይሠራል፤ እርሱ ይወጣል፣ በጥቂት ሕዝብም ብርቱ ይሆናል። በክፍለ አገሩም እጅግ ወፍራሞቹ ስፍራዎች ላይ በሰላም ይገባል፤ አባቶቹም ያላደረጉትን ያደርጋል። የአባቶቹም አባቶች ደግሞ ያላደረጉትን፣ ብዝሃነትን ምርኮን ሀብትንም በመካከላቸው ይበትናል፤ አዎን፣ በቅጥሮች ላይ የሚፈጽማቸውን ሐሳቦችን ለአንድ ጊዜ ያዘጋጃል። ዳንኤል 11፡23፣ 24።

ለአንድ ጊዜ

“በላይ” ተብሎ የተተረጎመው ቃል “ከ” በሚለው ቃል ሊገነዘብ ይችላል። ሮም ዕቅዶቿን “ከ” ትቀድማለች። በዚያ ጥቅስ ውስጥ ያለው “ከ” የሚለው ቃል የግዛቱ ፖለቲካዊና ወታደራዊ ልብ የሆነችውን የሮም ከተማ የስልቶቿ መሠረት መሆኗን ያመለክታል። “ጊዜው” በትንቢታዊ ሁኔታ 360 ዓመታት ነው፤ ከአክቲዮም በኋላ ግብፅ በ30 ዓ.ዓ. ስትወድቅ ይጀምራል፣ ቆስጠንጢኖስም ሮምን ለቆ ወደ ቆስጠንጢኖስ ከተማ በኋላ በ330 ዓ.ም. ይፈጸማል።

ቁጥር 25 እና 26 በቀጥታ በአክቲዮም ራሱ ላይ ያተኩራሉ።

እርሱም በታላቅ ሰራዊት ላይ ኃይሉንና ድፍረቱን በደቡብ ንጉሥ ላይ ያነሣል፤ የደቡብ ንጉሥም በእጅግ ታላቅና በርቱ ሰራዊት ለጦርነት ይነሣል፤ ነገር ግን አይቆምም፣ ምክንያቱም በእርሱ ላይ ተንኮል ያስባሉና። እውነትም ከእርሱ ማዕድ ዕድል የሚበሉ እርሱን ያጠፋታል፣ ሰራዊቱም ይጥለቀላል፤ ብዙዎችም ተገድለው ይወድቃሉ። ዳንኤል 11፡25, 26።

በክርስቶስ በፊት 31 ዓመት፣ አክታቪያን ሮምን እንደ “የሰሜን ንጉሥ” በመወከል፣ በታላቅ የባሕር ጦርነት ላይ ኃይሎቹን በክሊዮፖሎስ ግብፅ፣ “የደቡብ ንጉሥ” ላይ አሰለፈ። የአንቶኒና የክሊዮፖሎስ “እጅግ ታላቅና ኃይል ሰራዊት” በስትራቲጂያዊ “ዘዴዎች” (የአግሪጳ ስልቶች) እና በክህደቶች—ከአንቶኒ አጋሮች መሸሸና የክሊዮፖሎስ በጦርነቱ መካከል ማፈገፈግ—ተሰናክሎ ወደቀ። በክርስቶስ በፊት 30 ዓመት ግብፅ የሮም ግዛት ሆነች፣ ይህም የአረማዊቱ ሮም ያልተገዳደረ ግዛት መጀመሪያ ሆነ። ይህ ከክርስቶስ በፊት 30 እስከ 330 ድረስ ያለው የ360 ዓመት ዘመን፣ ሮም በመጀመሪያዋ ምሽግ ላይ የተመሰረተ ልዕልናዋን እስከ ቆስጠንጢኖስ ለውጥ “ምሽጉን ጣለ” እንደ ዳንኤል 8፡11 ትንቢት ድረስ ይጣጣማል።

እውነትም እስከ ሠራዊቱ አለቃ ድረስ ራሱን አከበረ፤ ዘወትሩም መሥዋዕት በእርሱ ተወሰደ፣ የመቅደሱም ስፍራ ወደቀ። ዳንኤል 8፡11።

ከንስታንቲኖስ የሮምን ከተማ ለቆ በኮንስታንቲኖፕል ከተማ በተተካበት ጊዜ፣ በሮም ከተማ ውስጥ ለጳጳሳዊቱ ቤተ ክርስቲያን በሮም ከተማ የሚወከለውን የሥልጣን መቀመጫ እንድትይዝ ክፍት የሆነ የሥልጣን ባዶነት ተወ። ይህ ድርጊት የራእይ አሥራ ሦስት ቁጥር ሁለትን ፈጸመ።

እኔም ያየሁት አውሬ ከነብር የሚመስል ነበረ፤ እግሮቹም እንደ ድብ እግሮች ነበሩ፣ አፍም እንደ አንበሳ አፍ ነበረ፤ ዘንዶውም ኃይሉንና ዙፋኑን ታላቅ ሥልጣንም ሰጠው። ራእይ 13፡2።

በዳንኤል 8 ውስጥ “መቅደስ” ተብለው የሚተረጎሙ ሁለት የተለያዩ ዕብራይስጥ ቃላት በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ ያለውን የመቅደሱን ታሪክ ይለያያሉ። የዳንኤል መጽሐፍ በክርስቶስና በሰይጣን መካከል ያለውን

ጦርነት ያቀርባል። ይህም በምድራዊ ወኪሎቻቸው በኩል ተገልጦአል። የሰይጣን ምድራዊ ወኪል የሆነችው ባቢሎን በዳንኤል መጀመሪያ ላይ ኢየሩሳሌምን ትወስዳለች። እና በምዕራፍ አስራ አንድ ቁጥር አርባ አምስት ኢየሩሳሌም ባቢሎንን ትወስዳለች። በኢየሩሳሌም ከተማና በባቢሎን ከተማ የተወከሉት መንግሥታት “የኃይል መቅደሶች” ናቸው። የባቢሎን ከተማና የኢየሩሳሌም ከተማ ሁለቱም የኃይል መቅደሶች ናቸው። እና ሁለቱም በከተማው ውስጥ የራሳቸው ቤተ መቅደሶች አሏቸው። የፓንቴዎን ቤተ መቅደስ በሮም ከተማ ውስጥ ነው። በትንቢታዊውም ትርክት ውስጥ በኢየሩሳሌም ያለው ቤተ መቅደስ የዚህ ተመጣጣኝ ነው። ባቢሎንና የሮም ከተማ የኢየሩሳሌም ሐሰተኛ ቅጂዎች ናቸው።

በዳንኤል 8 ውስጥ፣ ሁለቱ የዕብራይስጥ ቃላት “miqdash” በቁጥር 11 እና “qodesh” በቁጥሮች 13፣ 14 ላይ ይገኛሉ። በቁጥር 11 ላይ ትንሹ ቀንድ (አረማዊቱ ሮም) በ330 ቆስጠንጢኖስ ስፍራውን በሚያዘውርበት ጊዜ “የመቅደሱን ስፍራ” (የሮምን ከተማ) ይጥላል። ሌላው ቃል “qodesh” በቁጥሮች 13፣ 14 ላይ ሲሆን፣ ከ2300 ቀናት በኋላ የእግዚአብሔር መቅደስ መንጻትን እየጠበቀ ይታያል። ምንም እንኳን ሁለቱም ቃላት “መቅደስ” ተብለው ቢተረጎሙም፣ “miqdash” የእግዚአብሔርን ምሽግ ወይም የአረማዊ ምሽግ ሊወክል ይችላል፤ “qodesh” ግን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚያመለክተው የእግዚአብሔርን መቅደስ ብቻ ነው።

በዳንኤል 11፣31፣ “የኃይል መቅደስ” (የሮም ከተማ) በባርባሮችና ቫንዳሎች ጦርነትን ወደ ሮም ከተማ ሲያመጡ ይረከባል። በዚያ ጥቅስ ውስጥ ያሉት “ክንዶች” በ496 ከክሎቪስ ጋር ተጀምረው በ538 ድረስ ቀጠሉ፤ በዚያን ጊዜ አስትሮጎቶች ከከተማይቱ በተባረሩ ጊዜ የጳጳሳዊት ሮም ሙሉ በሙሉ የበላይነት ያገኙት ነበር።

ከአክቲዮም የሚጀምረው ትንቢታዊ መስመር ከ330 በላይ ይዘልቃል። በቁጥር 30 ያሉት “የኪቲም መርከቦች” በ455 ሮምን የዘረፉትን በጄንሴሪክ ሥር የነበሩትን ቫንዳሎች ይለያሉ፤ ይህም የምዕራባዊ ሮም መውደቅን ያመለክታል። ከዚያም ጳጳሳዊት ሮም ተነሥታ ከ538 እስከ 1798 ድረስ ገዛች፤ ለ1260 ዓመታት እስከ ናፖሊዮን ጄኔራል በርቲየር ጳጳስ ስድስተኛን በመያዝ “ሞት የሚያደርስ ቀስል” እስኪያደርስ ድረስ። ከ30 ዓ.ዓ. እስከ 330 ድረስ ያሉት የአረማዊት ሮም 360 ዓመታት፣ ከ538 እስከ 1798 ድረስ ያሉትን የጳጳሳዊት ሮም 1260 ዓመታት ያንጸባርቃሉ፤ እያንዳንዱም ሦስተኛ መሰናክል (ግብፅ፣ አስትሮጎቶች) በሚወድቅበት ጊዜ ይጀምራል።

ዘመናዊው “የሰሜን ንጉሥ” በቁጥር 40 ይገለጣል። በ1989 ዓ.ም. የጳጳሳት ሥርዓት፣ ከሬገን አሜሪካ ጋር በስውር ተባብሮ (በሠረገሎች፣ በመርከቦች፣ እና በፈረሰኞች የተምሰለ)፣ የደቡብ ንጉሥ የሆነውን ዩኤስኤስአርን (እምነት የለሽነትን/ኮሙኒዝምን) ያወድቃል። ቁጥር 41 የጳጳሳት ሥርዓቱ “የክብር ምድርን” እንደሚያሸንፍ—ፕሮቴስታንት አሜሪካን ወደ ካቶሊክ አሜሪካ እየለወጠ—ይለያል፤ ቁጥሮች 42 እና 43 ደግሞ በግብፅ የተወከሉት የተባበሩት መንግሥታት፣ ዓለሙን ወደ አርማጌዶን እየመሩ ያሉትን ሦስት እጥፍ ጎብረት፣ ማለትም የተባበሩት መንግሥታት (ዘንዶው)፣ ቫቲካን (አውሬው) እና ዩናይትድ ስቴትስ (ሐሰተኛው ነቢይ) እንደሚገዛለት ይለያሉ። ቁጥር 45 የዚህን ኃይል ፍጻሜ፣ “የሚረዳውም ማንም ሳይኖር” ብሎ ይተነብያል፤ ቀስል በቁጥር አርባ አንድ ተፈውሶ ቢታይም፣ እጣ ፈንታው ግን በቁጥር አርባ አምስት ተወስኖአል።

አክቲዮም በ31 ዓ.ዓ. በቁጥር 25 እና 26 የትኩረት ነጥብ ነው፤ ከመቅደሱ-ምሽጉ ሆኖ የሮምን 360 ዓመታት ግዛት ይጀምራል። ቁጥር 14 እንደ ማስጠንቀቂያ በመቆጠር፣ ከቁጥር 16 ጀምሮ እስከ በቁጥር 31 ወደ ጳጳሳዊት ሮም የሚደረገው ሽግግር ድረስ ያለው የአረማዊት ሮም ታሪክ፣ የአረማዊት ሮም ሙሉ መስመር ነው። ያ መስመር በሦስት ክፍሎች ተከፍሎአል። ከቁጥር 16 እስከ 22 ድረስ የሮም በጥንታዊቷ እስራኤል ላይ የበላይነት መስመር ነው። ቁጥር 23 እና 24፣ ሮም በጦር ኃይል ጋር በተያያዘ በማጎበራትና በስምምነቶች

አማካኝነት በማሸነፍ ጊዜ የተጠቀሙበትን ያን የንጉሥነት ግንባታ ሥራ ይለያል። ከቁጥር 24 ጀምሮ እስከ በቁጥር 31 ያለው የመጨረሻ አገላለጽ ድረስ፣ ሮም ራሷን ከፍ ያደረገችበትን ዘመን የሚወክል፣ ከዚያም መውደቅ የተከተለውን በሁለት ክፍሎች የተዋቀረ መስመር ነው።

“የተቀጠረው ጊዜ” በ330 ዓ.ም. ውስጥ የ360 ዓመታቱ ፍጻሜ ነው። ከቁጥር 4 ያለፉት እስከ ቁጥር 10 ያለፉት አንድ የመጨረሻ ሐረግ ድረስ፣ በ538 ዓ.ም. ዙፋን ላይ እንደ ተቀመጠ የሚለየው፣ በምድረ በዳ የሚያደርግ ርኩሶት ተደርጎ የተወከለው የጳጳሳዊ ኃይል መቼ እንደ ተሸመ የሚያመለክተው ክፍል፣ ከዚያም በኋላ በቀስታ መውደቅ የተከተለበት የሁለት መቶ ስምንት ዓመታት ዘመን በፊት፣ በሦስት መቶ ስድሳ ዓመታት የላቀ ግዛት ዘመን አውድ ውስጥ የአረማዊቱ ሮም ታሪክ ነው።

ስለዚህ የቁጥር ሀያ አራት “ዘመን” በ31 ዓ.ዓ. ከደቡብ ንጉሥ ግዛት ወደ ሰሜን ንጉሥ ግዛት በመጨመር ይጀምራል፣ እና በ330 ሰሜን ንጉሥ ወደ ምሥራቅና ወደ ምዕራብ በመከፈሉ ያበቃል። ከ330 እስከ 538 ድረስ አረማዊት ሮም በቀስታ በቀስታ ትበታተናለች። ከአረማዊት ሮም መጥፋት የተለያዩ ደረጃዎች ጋር የተያያዙት የተለያዩ ትንቢታዊ መለያዎች፣ የትንቢት ተማሪው የእግዚአብሔርን ትንቢታዊ ቃል እንዲያውቅ የሚያስችሉት ትንቢታዊ መልህቆች ናቸው። የዳንኤል አስራ አንድ ቁጥር አሥራ አራት በመፈጸም፣ ሮም ራዕይን ታጸናለች፤ እና ያንን ነገር ከምታደርግባቸው መንገዶች አንዱ በውድቀቷ ነው። ቁጥሩም፣ “የሕዝብህ ዓመፀኞች ደግሞ ራዕይን ለማጽናት ራሳቸውን ያነሣሉ፤ ነገር ግን ይወድቃሉ።” ይላል።

ሮም በኪቲም መርከቦች ሲወረር፣ ከዚያም ደቡብን ሲወርስ፣ እንደ ፊተኛውም ወይም እንደ ኋለኛውም አልነበረም፤ ምክንያቱም ከዚህ ጀምሮ የሮማውያን ኃይል ውድቀት እየተገለጸ ነው። በራዕይ መጽሐፍ ምዕራፍ ስምንት ውስጥ የሚገኙት ከሰባቱ መለኮቶች የመጀመሪያዎቹ አራቱ መለኮቶች፣ በ476 ምዕራባዊቷን ሮም በመጨረሻ ወደ ፍጻሜ ያመጡአትን አራቱን ዋና ኃይላት በተለይ ይገልጻሉ። ራዕይ የሚጸናው ከሕዝብህ ወንበዴዎች ራሳቸውን ከፍ ሲያደርጉና ሲወድቁ ነው። ትንቢታዊው ራዕይ በሮም ውድቀት ማዕቀፍ ላይ ተስሎ ተቀምጧል። ምዕራባዊቷ አረማዊት ሮም ከ330 እስከ 538 ወደቀች። የጳጳሳዊቷ ሮም በ1798 ወደቀች። በአምስተኛውና በስድስተኛው መለኮት ታሪክ ውስጥ፣ ምሥራቃዊቷ ሮም በ1453 በኦቶማን ቱርኮች እጅ ወደቀች። እነዚህ ሦስት ውድቀቶች ራዕይ በሕዝብህ ወንበዴዎች የሚጸናው ክፍል ናቸው።

ጥቅሱ እንዲህ ይላል፡- “ከሕዝብህም ዘንድ ዓመፀኞች ራዕይን ለማቆም ራሳቸውን ከፍ ከፍ ያደርጋሉ፤ ነገር ግን ይወድቃሉ።” ከ31 ዓ.ዓ. እስከ 330 ድረስ ጣጥታዊት ሮም በዓለም ላይ ባላት ልዕልና “ራሳቸውን ከፍ ከፍ አደረጉ።” ከ330 እስከ 538 ድረስ ጣጥታዊት ሮም፣ የኃጢአት ሰው በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ተቀምጦ ራሱን እግዚአብሔር እንደሆነ እያወጀ እንዲኖር ለማዘጋጀት ወደቀች። ከ538 እስከ 1798 ድረስ የጳጳሳዊ ኃይል “ራሳቸውን ከፍ ከፍ አደረጉ።” በ1798ም ወደቁ። ከ31 ዓ.ዓ. እስከ 330 ድረስ ምዕራባዊት ሮም የሮማውያን ግዛት ማዕከል እንደሆነች “ከፍ ከፍ አደረገች፤” ከ330 እስከ 476 ድረስም ወደቀች። በ330 ቆስጠንጢኖስ ቁስጥንጥንያን የምሥራቃዊት ሮም ማዕከል እንደሆነች ከፍ ከፍ አደረገ፤ በ1453ም ምሥራቃዊት ሮም ወደቀች። የተለያዩት የሮም ውክልናዎች ዘመናት እያንዳንዳቸው ሮም ራሷን የምታከብርበትን ዘመን ይይዛሉ፤ ከዚያም ውድቀቷን የሚያሳይ ዘመን ይከተላል፤ ምክንያቱም “ከሕዝብህም ዘንድ ዓመፀኞች ራዕይን ለማቆም ራሳቸውን ከፍ ከፍ ያደርጋሉ፤ ነገር ግን ይወድቃሉ።”

“ወንበዴዎች” ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል ከሥሩ ዋና ትርጉም—ማፍረስ ወይም ማፈራረስ—ጋር ይበልጥ በቅርብ ስለሚስማማ፣ “ሰባሪዎች” ተብሎ መተርጎሙ ይሻላል፤ “ወንበዴዎች” የሚለው ግን በጥብቅ ሁኔታ ስርቆትን ያመለክታል። ቃሉ የሚያመለክተው ንብረትን ብቻ የሚሰርቁ ሰዎችን ሳይሆን፣ ድንበሮችን፣ ሕጎችን ወይም ኪዳኖችን የሚሰብሩ ሰዎችን ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ሮም ሰባሪቱ ናት፣ ምንም እንኳን በአሥራ አራተኛው ቁጥር “ወንበዴዎች” ተብሎ ተተርጉሞ ቢገኝም። በዳንኤል

ምዕራፍ ሁለት ሮም ዮብረቱ መንግሥት ናት፤ ከዚያም በምዕራፍ ሰባት አራተኛው አውሬ ደግሞ ሮም ነው።

ከዚህ በኋላ በሌሊት ራእይ አየሁ፤ እነሆም፣ አራተኛ አውሬ ነበረ፤ እጅግ የሚያስፈራና አስደንጋጭ ሆኖ እጅግም ብርቱ ነበረ፤ ታላላቅ የብረት ጥርሶችም ነበሩት፤ ይበላ ነበር እና ያደቅቅ ነበር፤ የቀረውንም በእግሮቹ ይረግጥ ነበር፤ ከእርሱ በፊት ከነበሩት አውሬዎች ሁሉ የተለየ ነበር፤ አሥር ቀንዶችም ነበሩት። ዳንኤል 7፡7።

አራተኛው አውሬ—እርሱም ሮም ነው—“የብረት” ጥርሶች አሉት፤ ምክንያቱም በምዕራፍ ሁለት እንደ ብረት የተወከለው ያው አራተኛ መንግሥት ነው። በቁጥር ሰባት የሮም አራተኛው አውሬ “ይሰባብራል፤” ሲሰባብርም “የቀረውን በእግሮቹ ይረግጣል።” የሮም አውሬ የብረቱ መንግሥት ነው፤ የመሰባሰብና የቀረውን በእግር የመርገጥ ባህሪም የስደት ተግባርን ይወክላል። በጥንታዊቷ እስራኤል ላይ የመጣው ስደት “ምልክት” ነበር።

እንዲሁም እነዚህ ሁሉ እርግጫዎች በአንተ ላይ ይመጣሉ፣ ያሳድዱህማል፣ ይደርሱብህማል፣ እስክትጠፋ ድረስ፤ ይህም የሆነው አምላክህ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተህ አልታዘዝክምና፣ እርሱ ያዘዘህን ትእዛዙንና ሥርዓቶቹን አልጠበቅክምና ነው። እነርሱም ለምልክትና ለድንቅ በአንተ ላይ፣ በዘርህም ላይ ለዘላለም ይሆናሉ። በሁሉ ብዛት ምክንያት አምላክህን የሆነውን እግዚአብሔርን በደስታና በልብ ደስታ አላገለገልኸውምና፤ ስለዚህ እግዚአብሔር በአንተ ላይ የሚልካቸውን ጠላቶችህን በራብና በጥም፣ በራቁትነትም በነገር ሁሉ እጥረት ታገለግላለህ፤ እስኪያጠፋህ ድረስም በአንገትህ ላይ የብረት ቀንበር ያኖራል። እግዚአብሔርም ከሩቅ፣ ከምድር ዳርቻ የሚመጣን ሕዝብ በአንተ ላይ ያመጣል፤ እንደ ንስር ፈጥኖ የሚበር ሕዝብ፣ ቋንቋውንም የማታስተውል፤ ገጹ የተጨነነ ሕዝብ፣ ለሽማግሌው ፊት የማይተው፣ ለወጣቱም ርኅራኄ የማያሳይ። ዘዳግም 28፡45-50።

በጥንታዊት እስራኤል ላይ በዓመፅቸው ምክንያት የመጡት እርግጫዎች “ምልክትና ድንቅ በዘርህም ላይ ለዘላለም” ናቸው። እርግጫውም “ጨካኝ ፊት ያለው ሕዝብ” በእነርሱ ላይ እንዲመጣ ነበር። በሰባተኛው ምዕራፍ “የቀረውን የሚሰብርና የሚረግጥ” የብረት ጥርስ ያለው አውሬ ደግሞ ከእስክንድር መንግሥት መከፈል የሚወጣው አራተኛው መንግሥት ነው፤ እንደ ሙሴም በዘዳግም እንደተገለጸው፣ ያ መንግሥት ጥንታዊት እስራኤል ቋንቋውን የማታውቀው ሕዝብ ነው። በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ያለው የሮም መንግሥት ጨካኝ ፊት ያለው ሕዝብ ነው፣ የተለየም ቋንቋ የሚናገር ሕዝብ ነው።

እንግዲህ ያ ተሰብሮ በስፍራው አራት ቀንዶች እንደ ቆሙ፣ ከዚያ ሕዝብ አራት መንግሥታት ይነሣሉ፤ ነገር ግን በእርሱ ኃይል አይደለም። በመንግሥታቸውም መጨረሻ ዘመን፣ ኃጢአተኞች ልክን በሚሞሉበት ጊዜ፣ ፊቱ ጨካኝ የሆነና ምሥጢራዊ ንግግርን የሚያስተውል ንጉሥ ይነሣል። ዳንኤል 8፡22, 23.

“የሕዝብህ ዘራፊዎች (አፍራሾች)” ራእዩን ያቆማሉ፤ ራሳቸውንም ከፍ ከፍ ያደርጋሉ እና ይወድቃሉ። አራተኛው የብረት መንግሥት በራሳቸውን ከፍ ከፍ ሲያደርጉ በከፍተኛ ሥልጣን የገዛች አረማዊት ሮም ነበረች፤ ነገር ግን የመጨረሻ ውድቀቷ ራእዩን የሚያቆም ትንቢታዊ ባሕርይ ሆነ። እነርሱ አፍራሾች ናቸው፣ ምክንያቱም የእግዚአብሔርን ሕዝብ በስደት እየረገጡ ያጠፋሉ።

ይህን ጥናት በሚቀጥለው ጽሑፍ እንቀጥላለን።